

Jo Nesbø

Cărbuşii

Traducere din engleză de Bogdan Perdivară

3
TREI

Partea întâi

BOOKZONE

Marti, 7 ianuarie

Luminile semaforului se făcură verzi și vuietul camioanelor, automobilelor, motocicletelor și tuk-tukurilor¹ crescuseră tot mai mult, până ce Dim ajunse să vadă geamul de la magazinul Robinson vibrând. Apoi șirul de vehicule se puse în mișcare și vitrina în care era expusă rochia lungă și roșie de mătase rămase în spatele lor, pierdută în întuneric.

Luă un taxi. Nu un autobuz doldora de lume sau vreun tuk-tuk îmbrăcat în praf, ci un taxi cu aer condiționat și un șofer care își ținea gura. Își rezemă ceafa de tetieră și încercă să se bucure de călătorie. Nicio problemă. O bicicletă cu motor țâșni pe lângă mașină și o fată așezată în spate, cu brațele încolăcite în jurul unui tricou roșu terminat cu o cască, le aruncă în treacăt o privire. *Țin-te bine*, o îndemnă Dim în gând.

Pe Șoseaua Rama IV, șoferul încetini în spatele unui camion care slobozea norișori de gaze de eșapament într-atât de groși și de negri, încât nu-i puteai zări numărul

¹ Tuk-tuk: mic vehicul pe trei roți, folosit pentru transportul persoanelor. (N.r.)

de înmatriculare. După filtrarea prin sistemul de aer condiționat, gazele evacuate se răcoreau și aproape că-și pierdeau mirosul. Aproape. Flutură delicat palma pentru a-și arăta disconfortul, iar șoferul, zărindu-i în oglindă gestul, trecu pe banda exterioară. Nicio problemă.

Așa arătase dintotdeauna viața ei. La ferma unde crescuse fusese una dintre cele șase fete ale familiei. Cu șase mai mult decât ar fi trebuit, dacă era să-l ascuți pe tatăl ei. La șapte ani, se proțăpiseră cu toții în poartă, tușind în praful galben, și-i făcuseră cu mâna, de rămas-bun, surorii celei mai mari, ce pornea, zdruncinându-se în căruță, pe drumul de țară care înainta pe lângă canalul cu apă cafe-nie. Sora ei căpătase haine curate, un bilet de tren până la Bangkok și o adresă în Patpong scrisă pe dosul unei cărți de vizită; plecase la drum vărsând potop de lacrimi, cu toate că Dim îi făcuse cu mâna atât de tare, că aproape și-o scosese din umăr. Maică-sa o mângâiase pe creștet și zisese că nu era un lucru ușor, dar că nici un lucru rău nu era. Sora ei, cel puțin, n-avea să mai fie nevoită să ră-tăcească din fermă în fermă ca să fie *kwai*, cum făcuse mama lor înainte să se mărite. Pe lângă asta, domnișoara Wong promisese c-o să aibă grijă de ea. Taică-su dăduse din cap a încuviințare, scuiparse zeamă de betel printre dinții înnegriți și adăugase că *farang*-ii din baruri plătesc bine pentru prospătură.

Dim nu înțelesese atunci ce voia mama ei să zică cu vorba asta, *kwai*, dar nu se apucase să întrebe. Știa, firește, că un *kwai* e un bivol. Ca majoritatea fermierilor din zonă, nu-și puteau permite un bivol, așa că închiriau unul dintre cei care circulau prin district când se făcea vremea de arat loturile de orez. Abia mai târziu avea să afle că și fata care mâna bivolul la arat era numită *kwai*, fiindcă

serviciile ei intrau în preț. Așa era tradiția. Sperase atunci să întâlnească vreun fermier care s-o ia de soție, înainte să se facă prea bătrână.

Când Dim împlinise cincisprezece ani, taică-su o strigase pe nume, venind de pe miriște cu soarele în spate și pălăria în mână. Nu-i răspunsese de îndată; se îndreptase de șale și se uitase îndelung la coastele înverzite dimprejurul fermei, închisese ochii, ascultase cum țipă printre frunze pășărea-trâmbițaș și trăsese în piept mireasma de eucalipt și de arbore de cauciuc. Își dăduse seama pe loc că-i venise rândul.

În primul an, locuiseră patru fete într-o odaie și împărțiseră totul: pat, mâncare și haine. Acestea din urmă erau de căpătâi, fiindcă fără haine drăguțe nu te alegeai cu clienți de soi. Învățase singură să danseze, să zâmbească, învățase să-și dea seama care bărbați voiau doar să-i cumpere de băut și care voiau să cumpere sex. Taică-su se înțeleșese deja cu domnișoara Wong ca banii ce i se cuveneau să fie trimiși acasă, așa că în primii ani abia dacă văzuse vreo lețcaie. Domnișoara Wong era însă mulțumită și, cu vremea, ținuse mai mulți bani pentru Dim.

Și avea motive să fie mulțumită. Dim muncea din greu și mușteriii cumpărau de băut. Domnișoara Wong ar fi trebuit să se bucure că Dim încă era acolo, fiindcă de vreo câteva ori fusese cât pe ce să-și ia zborul. Un japonez voise s-o ia de nevastă, însă își retrăsese oferta când ea îi ceruse bani de avion. Un american o luase cu el la Phuket, își amânase întoarcerea acasă și-i cumpărase un inel cu diamant. Dim îl dusesse la amanet în chiar ziua plecării lui.

Unii plăteau prost și-i spuneau, dacă se plângea, să se ducă naibii; alții o pârau la domnișoara Wong dacă

nu le satisfăcea întru totul capriciile. Nu înțelegeau că, odată ce-i cumpărau timpul de la bar, domnișoara Wong se alegea cu banii, iar Dim devenea propria ei șefă. Propria ei șefă. Gândul i se duse către rochia cea roșie din vitrină. Maică-sa avusese dreptate; nu era ușor, dar nici atât de rău nu era.

Și izbutise să-și păstreze zâmbetul nevinovat și râsul zglobiu. Clienților le plăcea asta. Poate că tocmai de aceea i se oferise slujba pe care Wang Lee o anunțase la oferte de angajare în *Thai Rath*, o slujbă intitulată ARC, de la Agent Relații Clienți. Wang Lee era un chinez mărunț și negricios care conducea un motel undeva pe șoseaua Sukhumvit, iar clienții erau în special străini cu solicitări speciale, dar nu într-atât de speciale încât ea să nu le poată satisface. Dacă era să fie sinceră, îi plăcea ce făcea acum mai mult decât să danseze în bar cu orele. Pe lângă asta, Wang Lee plătea bine. Singurul dezavantaj era că îi lua mult timp ca să ajungă acolo de la apartamentul ei din Banglamphu.

Afurisit mai era traficul! Iarăși se blocase; îi spuse șoferului că vrea să coboare, chiar dacă asta însemna să traverseze șase benzi pline ochi cu mașini ca să ajungă la motelul aflat de cealaltă parte a șoselei. Aerul, când se dădu jos, o înfășură ca un prosop umed și fierbinte. Căută un spațiu în coloana de mașini, cu mâna la gură, conștientă că nu rezolva nimic cu asta, că în Bangkok nu exista altfel de aer de respirat, însă măcar era cruțată de mirosuri.

Se strecură printre vehicule, trebui să ocolească o camionetă cu remorca plină de băieți puși pe fluierat și fu cât pe ce să se aleagă cu un toc rupt de o Toyota kamikaze. Apoi ajunse dincolo.

Wang Lee ridică privirea când o văzu intrând în zona pustie a recepției.

— O seară liniștită? întrebă ea.

Chinezul încuviință din cap, nemulțumit. Mai fuse-seră câteva asemenea seri pe parcursul ultimului an.

— Ai mâncat?

— Da, minți Dim.

Lee era bine intenționat, însă fata n-avea niciun chef de tăiteii apoși pe care-i fierbea în camera din dos.

— Mai trebuie să aștepti, zise bărbatul. *Farang*-ul a vrut să tragă un pui de somn mai întâi. O să sune el când e gata.

Dim scoase un scâncet de nemulțumire.

— Știi că trebuie să mă întorc la bar înainte de miezul nopții, Lee.

Chinezul se uită la ceas.

— Mai lasă-l o oră.

Dim ridică din umeri și se așează. Cu un an în urmă, probabil c-ar fi azvârlit-o pe ușă afară dacă i-ar fi vorbit așa, însă acum avea nevoie de fiecare bănuț. Ar fi putut, firește, să plece, însă atunci tot drumul ăsta lung ar fi fost degeaba. Și-i mai și datora o favoare lui Lee; lucrase pentru codoși mai răi decât el.

După ce strivi în scrumieră chiștocul celei de-a treia țigări, își clăti gura cu ceaiul amar al lui Lee și se ridică să-și mai verifice o dată machiajul în oglinda de după teighea.

— Mă duc să-l trezesc, zise.

— Îhî. Patinele ți le-ai luat?

Dim ridică geanta.

Tocurile îi scrâșniră pe pietrișul aleii de acces pustii ce trecea printre camerele de la parter ale motelului. Camera

120 se afla în spate. Nu era nicio mașină afară însă văzu lumină la geam. Poate că se trezise până la urmă. O adiere de vânt îi ridică fusta scurtă, fără a reuși să o răcorească însă. Tânjea după muson, după ploaie. La fel cum, după câteva săptămâni de bălți, de străzi înnorosite și haine ce prindeau mușgai după spălat, tânjea după lunile cele secetoase și lipsite de vânt.

Ciocăni ușor și își potrivi pe chip un zâmbet timid, cu întrebarea „Cum te cheamă?“ deja pe buze. Niciun răspuns. Bătu iar și se uită la ceas. Probabil c-ar fi putut să se târguiască, să mai scadă câteva sute de baht din prețul rochiei, chiar dacă era de la Robinson. Apăsă pe clanță și descoperi, cu surprindere, că ușa nu era încuiată.

Îl găsi lungit pe burtă în pat și prima ei impresie fu că încă dormea. Zări apoi lucirea mânerului de sticlă albastră al cuțitului ițindu-se prin sacoul de un galben țipător. Greu de spus care dintre gândurile ce i se năpustiră în minte se ivi primul, însă unul dintre aceste gânduri era că tot drumul din Banglamphu fusese de pomană. Apoi, în cele din urmă, își recăpătă controlul asupra corzilor vocale. Țipătul ei fu totuși atenuat de claxonul răsunător al unui camion care tocmai evitase un tuk-tuk imprudent pe șoseaua Sukhumvit.

Miercuri, 8 ianuarie

— Teatrul Național, anunță în difuzor o voce nazală și somnoroasă, apoi ușile tramvaiului se dădură în lături și Dagfinn Torhus păși afară, în întunericul rece și umed.

Aerul îi înțepă obrajii proaspăt bărbierii și, în geana de lumină a lămpilor cu neon din Oslo, își văzu răsufierea înghețată ieșindu-i din gură.

Era început de ianuarie și știa că mai încolo, pe parcursul iernii, când fiordul îngheța de-a binelea și aerul se făcea mai uscat, avea să fie mai bine. Porni pe Drammensveien către Ministerul de Externe. Îl depășiră câteva taxiuri solitare; străzile, altminteri, erau ca și pustii. Orologiul Gjensidig lucea roșiatic pe fundalul înnegrit al cerului de iarnă, informându-l că se făcuse abia ora șase.

Își scoase cardul de acces când ajunse la intrare. „Poziție: Director“, așa scria deasupra unei fotografii înfățișând un Dagfinn Torhus mai tânăr uitându-se fix către aparat, cu bărbia scoasă înainte și privire fulgerând hotărâtă pe după ochelarii cu ramă de metal. Trecu cardul peste senzor, bătău codul și împinse ușa grea de sticlă ce dădea către Victoria Terrasse.

Nu toate ușile i se deschiseseră la fel de lesne de când ajunsese aici, băietan la douăzeci și cinci de ani, cu aproape treizeci de ani în urmă. La Școala de Diplomatie, institutul ministerial pentru aspiranți, nu izbutise să se armonizeze cu peisajul din pricina accentului pronunțat de Østerdal și a purtărilor sale rurale, cum nu întârziaseră să-l înștiințeze aroganții băieți de Bærum din același an cu el. Ceilalți studiaseră științe politice, economie și drept și aveau ca părinți academicieni și politicieni ori erau ei înșiși membri ai aristocrației Ministerului de Externe. El era copil de fermier și absolvise Liceul Agricol din Ås. Nu că l-ar fi stingerit prea tare asta, dar știa că prietenii din mediul diplomatic aveau să-i prindă bine în carieră. Dagfinn, în vreme ce încercase să învețe codurile sociale, compensase neajunsul originii modeste străduindu-se să muncească pe brânci. Oricare vor fi fost deosebiri dintre ei, împărtășeau cu toții faptul că nu aveau decât noțiuni vagi în privința a ce urma să le aducă viitorul, știind însă prea bine că nu exista decât o singură direcție posibilă: tot mai sus.

Torhus oftă și-l salută din cap pe omul de la pază, care-i împinse ziarul și un plic pe sub geamul de sticlă.

— Altceva...?

Paznicul clătină din cap.

— Dumneata ești primul sosit, ca de obicei, Torhus. Plicul e de la Comunicare. A fost trimis astă-noapte.

Torhus privi trecerea fulgerătoare a etajelor, în vreme ce ascensorul îl ridica spre înaltul clădirii. Îi intrase în cap ideea că fiecare etaj reprezenta o anumită perioadă a carierei sale, pe care o putea așadar trece în revistă în fiecare dimineață.

Primul etaj reprezenta cei doi ani inițiali de cursuri diplomatice, discuțiile lungi și neutre despre politică și

istorie, apoi lecțiile de franceză și strădaniile sale de a învăța cât mai multe de unul singur.

Al doilea etaj era cel al delegațiilor. Fusese trimis la Canberra pentru doi ani, apoi în Ciudad de Mexico vreme de trei ani. Niște orașe minunate, în privința asta nu se putea nicidecum plânge. Adevărat, bifase ca prime opțiuni Londra și New Yorkul, însă acelea erau destinații prestigioase, pentru care candida toată lumea, așa că decisese să nu socotească asta o înfrângere.

La etajul al treilea revenise în Norvegia, rămânând fără generoasele stipendii și bonusuri de locuință din străinătate, care-i permiseseră să ducă o viață îmbelșugată. O cunoscuse pe Berit, ea rămăsese însărcinată și, când se făcuse vremea să candideze pentru un nou post la o ambasadă, deja era pe drum al doilea copil. Berit era din aceeași regiune ca el și stătea în fiecare zi la palavre cu maică-sa. Decisese să aștepte un pic și alesese să se insinueze în instituție ca un cal troian, scriind rapoarte kilometrice despre comerțul bilateral cu țări în curs de dezvoltare, redactând discursuri pentru ministrul de externe și căpătând cunoaștere pe măsură ce se ridica pe verticala clădirii. Nicăieri altundeva în sistemul public nu există o competiție mai crâncenă ca în Ministerul de Externe, unde ierarhia este atât de evidentă. Dagfinn Torhus abordase biroul ca pe o luptă în tranșee, ținându-și capul la cutie și spatele acoperit, ochind și trăgând ori de câte ori îi apărea ceva în raza vizuală. Fusese de câteva ori bătut pe umăr, aflând astfel că este „apreciat“, și încercase să-i explice lui Berit că ar fi putut să se aleagă, probabil, cu Parisul ori Londra. Însă, pentru prima oară în căsnicia lor până atunci atât de lipită de tensiuni, soția pusese piciorul în prag. Și el cedase.

Suișul său continuu dispăruse aproape fără vreo urmă și deodată, într-o dimineață, se uitase în oglinda din baie și văzuse un director pus pe linie moartă, un birocrat cu influență modestă care n-avea în veci să facă saltul până la al cincilea etaj, nu acum, când mai avea doar vreo zece ani până la pensie. Asta, firește, dacă nu dădea vreo lovitură de palat senzațională. Însă, cu toate că o asemenea cascadorie putea duce la o avansare, la fel de bine îi putea aduce concedierea.

Continua însă ca înainte, încercând să se țină înaintea celorlalți. Era primul la birou în fiecare dimineață, ca să poată citi ziarele și faxurile în liniște și pace; avea deja concluzii pentru ședința de dimineață în vreme ce colegii încă se frecau la ochi ca să-și alunge somnul. Era de parcă zelul ăsta neîntrerupt îi intrase în sânge.

Descuie ușa biroului și ezită o clipă înainte să aprindă lumina. Și aici era o poveste întreagă. Care din păcate ajunsese la cunoștința colegilor și dobândise statut de legendă în cercurile ministeriale. Cu mulți ani în urmă, ambasadorul american la Oslo îl sunase pe Torhus într-o dimineață, devreme, întrebându-l ce părere are despre remarcile făcute de președintele Carter cu o seară în urmă. Torhus abia intrase în birou; nu citise ziarele și faxurile, așa că nu știuse ce să răspundă. Asta, inutil s-o mai spunem, îi stricase ziua. Și avea să devină și mai neplăcut. În următoarea dimineață ambasadorul îl sunase exact când deschidea ziarul și voise să știe cum aveau să afecteze evenimentele din acea noapte situația din Orientul Mijlociu. La fel și în a treia dimineață. Torhus, inhibat de îndoieli și de lipsa de informație, nu izbutise decât să bâiguie un răspuns incoerent.

Așa că începuse să vină la lucru și mai devreme, însă era de parcă ambasadorul ar fi avut un al șaselea simț,

fiindcă în fiecare dimineață telefonul suna exact când Torhus se așeza pe scaun.

Își dăduse seama de ce se întâmpla asta abia când descoperise că ambasadorul locuia la micul Hotel Aker, aflat vizavi de minister. Ambasadorul, despre care se știa că îi place să se trezească devreme, observase firește că lumina din biroul lui Torhus se aprindea prima și se apucase să-l zgândărească pe zealousul diplomat. Torhus își cumpăraseră o lampă de cap și în următoarea dimineață citise toate ziarele și faxurile înainte să aprindă lumina. O făcuse vreme de aproape trei săptămâni, până ce ambasadorul se dăduse bătut.

Însă, în clipa de față, Dagfinn Torhus nu se sinchisea nici atât de ambasadorul pus pe glume. Deschisese plicul de la Comunicare și pe pagina decodată a criptofaxului ce purta ștampila STRICT SECRET dăduse peste un mesaj care-l făcuse să verse cafea peste notițele răspândite pe birou. Scurtul text lăsa mult spațiu pentru imaginație, însă esența era asta: ambasadorul Norvegiei în Thailanda, Atle Molnes, fusese găsit cu un cuțit în spinare într-o cameră a unui bordel din Bangkok.

Torhus citi iarăși faxul, apoi îl lăsă pe masă.

Atle Molnes, fost politician creștin-democrat, fost președinte al Comitetului Financiar, devenise pur și simplu un fost. Un lucru atât de greu de crezut, încât se simțise silit să arunce o privire către Hotelul Aker ca să se asigure că nu se pîtila nimeni pe după perdele. Și totuși scrisoarea venise de la ambasada Norvegiei din Bangkok. Torhus înjură. De ce trebuia să se întâmple tocmai asta, tocmai acum, și încă în Bangkok? Ar fi trebuit să-i dea de știre mai întâi secretarului de stat Askildsen? Nu, avea să afle și el curând. Torhus se uită la ceas și ridică telefonul ca să-l sune pe ministrul de externe.

Bjarne Møller ciocăni ușor în ușă, apoi o deschise. Vocile din sala de consiliu tăcură și fețele celor prezenți se întoarseră către el.

— Îl avem aici pe Bjarne Møller, conducătorul secției Omucideri, zise chestorul-șef al poliției, făcându-i semn să se așeze. Møller, este secretarul de stat Bjørn Askildsen de la Ministerul de Externe, iar dumnealui este directorul de la Resurse Umane al ministerului, Dagfinn Torhus.

Møller îi salută înclinând capul, își trase un scaun și încercă să-și manevreze picioarele incredibil de lungi în așa fel încât să-i încapă sub masa mare și ovală de stejar. I se părea că mai văzuse chipul tânăr și ferchezuit al lui Askildsen la televizor. Ministerul de Externe? Probabil că era vorba de un bucluc serios.

— Ne bucurăm că ai putut veni atât de rapid, spuse secretarul de stat lungind r-urile și bătând precipitat darabana cu degetele în tăblia mesei. Doamnă chestor-șef, ne-ați putea face un scurt rezumat al celor discutate deja?

Møller primise un telefon de la chestorul-șef cu douăzeci de minute mai devreme. Fără vreo explicație, aceasta îi ceruse ca în cincisprezece minute să ajungă la Ministerul de Externe.

— Atle Molnes a fost găsit mort, probabil ucis, în Bangkok, începu chestorul-șef.

Møller văzu cum directorul Torhus își dă ochii peste cap pe sub ramele metalice ale ochelarilor și, după ce află și restul țărășeniei, înțelese de ce. Chiar că trebuia să fii polițist de meserie pentru a declara că un bărbat găsit cu un cuțit înfipt în spate, care-i străbătuse plămâni și inima, fusese „probabil” victima unui omor.

— A fost găsit de o femeie într-o cameră de hotel...

— Într-un bordel, o întrerupse bărbatul cu ochelari.

De o prostituată.

— Am avut o discuție cu omologul meu din Bangkok, zise chestorul-șef. Un om destupat la minte. A promis că, un timp, o să țină capacul pe povestea asta.

Primul impuls al lui Møller fusese să întrebe de ce era nevoie să se aștepte înainte de a se anunța public omorul. Preluarea imediată a unor asemenea subiecte de presă producea adeseori indicii pentru poliție, fiindcă amintirile celor implicați erau încă limpezi și probele, încă proaspete. Însă ceva îi spusese că o asemenea întrebare ar fi fost socotită extrem de naivă. Întrebă, în schimb, cât credeau că se putea ține departe de public o asemenea chestiune.

— Suficient cât să concepem o versiune digerabilă a evenimentelor, sper, spuse secretarul de stat. Din ce-mi dau seama, varianta actuală n-o să meargă.

Varianta actuală? Deci versiunea adevărată fusese analizată și respinsă. Fiindcă era numit relativ recent în funcția de șef de secție, Møller fusese scutit până acum de încurcături cu politicieni, însă știa că, pe măsură ce avansezi, e tot mai greu să-i ții pe aceștia la distanță.

— Înțeleg că varianta actuală e stânjenitoare, dar ce înseamnă „n-o să meargă“?

Chestorul îi aruncă lui Møller o privire muștrătoare. Secretarul de stat nu părea defel afectat.

— N-avem prea mult timp, Møller, dar o să-ți predau un curs-fulger de practici politice. Tot ce spun acum este, evident, strict confidențial.

Askildsen făcu gestul instinctiv de a-și aranja nodul cravatei, mișcare pe care Møller o recunoscuse din aparițiile televizate ale acestuia.

— Ei bine, pentru prima oară în istoria postbelică, avem un partid de centru cu o șansă rezonabilă de supraviețuire. Nu fiindcă ar fi vreo bază parlamentară pentru el, ci fiindcă